

«Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Εξειδίκευσης του Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης σε συνεργασία με το ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος – Ινστιτούτο Πληροφορικής και Επικοινωνιών με τίτλο: «Εξειδίκευση στις Τ.Π.Ε. και Ειδική Αγωγή – Ψυχοπαιδαγωγική της ένταξης»

«ΑΠΟΨΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΣΤΗ ΔΕΥΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ»

“TEACHERS' VIEWS ON THE CO-EDUCATION OF STUDENTS WITH LEARNING DISABILITIES IN SECONDARY EDUCATION “

Της Χρηστάκου Αγγελικής

Μεταπτυχιακή διατριβή που υποβάλλεται

στην τριμελή επιτροπή για την απόκτηση του μεταπτυχιακού τίτλου του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Εξειδίκευσης του Τ.Ε.Φ-Δ.Π.Θ. σε συνεργασία με το Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. Δημόκριτος – Ινστιτούτο Πληροφορικής και Επικοινωνιών με τίτλο: «Εξειδίκευση στις Τ.Π.Ε. και Ειδική Αγωγή – Ψυχοπαιδαγωγική της ένταξης»

Εγκεκριμένο από την τριμελή επιτροπή:

1ος Επιβλέπων: Βέρδης Αθανάσιος, Επίκουρος Καθηγητής Φ.Π.Ψ-Ε.Κ.Π.Α

2ος Επιβλέπων: Θεόδωρος Γούπος,

Συνεργαζόμενος Ερευνητής Ι.Π.Τ.Ε.Κ.Φ.Ε.«ΔΗΜΪΟΚΡΙΤΟΣ»

3ος Επιβλέπων: Μαντάς Παναγιώτης,

Συνεργαζόμενος Ερευνητής Ι.Π.Τ.Ε.Κ.Φ.Ε.«ΔΗΜΪΟΚΡΙΤΟΣ»

Αθήνα

2020

Περίληψη

Σήμερα αναγνωρίζεται πλέον ότι η συνεκπαίδευση είναι υποχρέωση κάθε κοινωνίας που επιδιώκει την ισοτιμία των μελών της. Η εφαρμογή των προγραμμάτων συνεκπαίδευσης είναι υποχρέωση των εκπαιδευτικών και δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί χωρίς τη δική τους συναίνεση. Αυτό καθιστά τις απόψεις τους αναφορικά με το θεσμό αυτό πολύ σημαντικές. Η παρούσα έρευνα εξετάζει τις απόψεις των εκπαιδευτικών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για τη συνεκπαίδευση μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες στη γενική τάξη. Στην έρευνα συμμετείχαν 146 εκπαιδευτικοί δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης διαφόρων ειδικοτήτων. Για την εξέταση των ζητημάτων της έρευνας εφαρμόστηκε η ποσοτική μέθοδος με τη χορήγηση ερωτηματολογίου. Τα αποτελέσματα που προέκυψαν από την έρευνα έδειξαν ότι οι εκπαιδευτικοί του γενικού σχολείου διάκινται θετικά προς την υποστήριξη των μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες μέσω της προσαρμογής της διδασκαλίας, ενώ εμφανίζονται ελαφρώς θετικοί ως προς τη συνεκπαίδευση. Επίσης, οι εκπαιδευτικοί του γενικού σχολείου είναι ιδιαίτερα θετικοί ως προς τη συνεργασία με τον εκπαιδευτικό ειδικής αγωγής και στο σύνολό τους θεωρούν απαραίτητη τη στελέχωση των γενικών σχολείων με εξειδικευμένο προσωπικό.

Λέξεις κλειδιά: Συνεκπαίδευση, ένταξη, μαθησιακές δυσκολίες, εκπαιδευτικοί, δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Abstract

Nowadays it is recognized that inclusive education is an obligation of every society that seeks the equality of its members. The implementation of inclusive education programs is the responsibility of teachers and can not be done without their consent. This makes their views on this institution very important. The present study examines the views of secondary school teachers on the inclusive education of students with learning disabilities in the general classroom. The research involved 146 secondary school teachers of various specialties. For the examination of the above research issues, the quantitative method was applied by issuing a questionnaire. The results of the research showed that teachers have a positive attitude towards supporting students with learning difficulties through adaptation of teaching while they appear slightly positive in terms of inclusive education. Also, the teachers of the secondary school are particularly positive in terms of cooperation with the special education teacher and as a whole they consider it necessary to staff the general schools with specialized staff.

Keywords: Co-education, integration, learning difficulties, teachers, secondary education.

Βιβλιογραφικές Αναφορές

- Αγαλιώτης, Ι. (2008). *Υποστήριξη μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή προβλήματα συμπεριφοράς*. Μελέτη για τον ΟΕΠΕΚ.
- Agaliotis, I., & Kalyva, E. (2011). *A survey of Greek general and special education teachers' perceptions regarding the role of the special needs coordinator: Implications for educational policy on inclusion and teacher education*. *Teaching and Teacher Education*, 27(3), 543-551.
- Ainscow M. (2000). *The next step for special education* *British Journal of Special Education*, 27(2), 76–80
- Alharthi, N., & Evans, D. (2017). *Special education teachers' attitudes towards teaching students with learning disabilities in middle schools in Saudi Arabia*, *International Journal of Modern Education Studies*, 1(1),01-15.
- Αναστασίου, Δ. (1998). *Δυσλεξία: Θεωρία και έρευνα, όψεις πρακτικής*, τ.Α': Θεωρητικά, διαγνωστικά και ερευνητικά ζητήματα.Αθήνα :Ατραπός.
- Avramidis, E. (2010). *Social relationships of pupils with special educational needs in the mainstream primary class: peer group membership and peer – assessed social behavior*, *European Journal of Special Needs Education*, 25(4),413-429.
- Avramidis, E., Bayliss, P. & Burden, R. (2002). *Inclusion in action: An in-depth casestudy of an effective inclusive secondary school in the south-west of England*, *International Journal of Inclusive Education*, 6(2), 143-163
- Avramides, E. & Norwich, B. (2002). *Teachers' attitudes towards integration/inclusion: A review of the literature*, *European Journal of Special Needs Education*, 17, 129-147.
- Avramidis, E. & Kalyva, E. (2007). *The influence of teaching experience and professional development on Greek teachers' attitudes towards inclusion*, *European Journal of Special Needs Education*, 22(4), 367-389.
- Bannatyne, A.D. (1971). *Language, reading, and learning disabilities*. Springfield, IL: Thomas

- Batsiou, S., Bebetos, P., Panteli, P. & Antoniou, P. (2008). *Attitudes and intention of Greek and Cypriot primary education teachers towards teaching pupils with special educational needs in mainstream schools*, *International Journal of Inclusive Education*, 12(2), 201-219
- Bernstein, B. (1971). *Class, Codes and Control: Applied studies towards a sociology of language*, Routledge et Kegan, Londres, Vol. 1
- Birch, HG. (1962). *Dyslexia and Maturation of visual function*, in S. Money (Ed) *Reading disability: Progress and research needs in Dyslexia*, John Hopkins Press, Baltimore
- Blakemore, S.J. & Frith, U. (2005). *The learning brain: Lessons for education: A précis*. *Developmental science*. 8. 459-65. DOI:10.1111/j.1467-7687.2005.00434.x.
- Boyle, C, Topping K. & Jindal-Snape D. (2013). *Teachers' attitudes towards inclusion in high schools*, *Teachers and Teaching: theory and practice*, 19:5, 527-542,
DOI: 10.1080/13540602.2013.827361
To link to this article: <http://dx.doi.org/10.1080/13540602.2013.827361>
- Bradley, L. & Bryant, P. (1985). *Rhyme and reason in reading and spelling*. Ann Arbor: University of Michigan Press.
- Brandley, B.K. & Schnaar, R.L. (1986). *Cell-Surface Carbohydrates in Cell Recognition and Response*. *J. Leuk. Biol.* 40, 97– 111. Wiley Online Library Web of Science
- Bruck, M. (1987). *The adult outcomes of children with learning disabilities*. *Annals of Dyslexia*, 37, 252-263.
- Caravolas, M. (2005). *The nature and causes of dyslexia in different languages*. In M.J. Snowling, & C. Hulme (Eds.), *The science of reading* (pp. 336– 355). Oxford: Blackwell. Wiley Online Library Web of Science
- D'Alonzo, B., Gordano, G. & Vanleeuwen, D. (1997). *Perceptions by teachers about the benefits and liabilities of inclusion*. *Preventing School Failure*, 42, 4-10.
- De Boer, A., Pijl, S. J. & Minnaert, A. (2011). *Regular primary schoolteachers' attitudes towards inclusive education: a review of the literature*. *International Journal of Inclusive Education*, 15(3), 331–353.

- deBettencourt, L.U. (1999). *General Educators' Attitudes Toward Students with Mild Disabilities and Their Use of Instructional Strategies: Implications for Training*. Remedial and Special Education, 20(1), 27–35.
- DeFries, J. C., Fulker, D. W. & LaBuda, M. C. (1987). *Evidence for a genetic aetiology in reading disability of twins*. Nature, 329(6139), 537–539.
- DeFries, J. C., Olson, R. K., Pennington, R. F. & Smith, S. D. (1991). *Colorado Reading Project: An update*. In D. D. Duane & D. B. Gray (Eds.), *The reading brain: The biological basis of dyslexia* (p. 53–87). York Press.
- Deuel, R.K. (1995). *Developmental dysgraphia and motor skills disorders*. Journal of Child Neurology, Special Supplement, 10 (1): 6 – 8.
- Δημάκος, Ι. (2007). *Εναλλακτική αξιολόγηση των γραπτών δεξιοτήτων των μαθητών του δημοτικού*, στο Βλασσοπούλου, Μ., Γιαννετοπούλου, Α., Διαμαντή, Μ., Κιρπότην, Λ., Λεβαντή, Ε., Λευθέρη, Ε., Σακελλαρίου, Γ. (επιμέλεια). *Γλωσσικές Δυσκολίες και Γραπτός Λόγος στο πλαίσιο της σχολικής Μάθησης*. (πρακτικά συνεδρίου). Αθήνα: Γρηγόρη. σελ. 154-163.
- Eisenberg, L. & Earis F.J. (1975). *Poverty, social deprivation and child development*, in Hambarly, DA and Brodie HKM, American Handbook of Psychiatry, Vol. VI, 275-291, Basic Books, New York .
- Ζακεστίδου, Σ. & Μάνιου-Βακάλη, Μ. (1987). *Προβλήματα ορθογραφίας των μαθητών της πρώτης και της δεύτερης τάξης Γυμνασίου*. Νέα Παιδεία, 42, 80-93 & 43, 98-110.
- Fakolade, O.A., Adeniyi, S.O. & Tella, A. (2009). *Attitude of teachers towards the inclusion of special needs children in general education classroom: the case of teachers in some selected schools in Nigeria*. International Electronic Journal of Elementary Education, 1(3), 155-169.
- Farrell, P. & Ainscow, M. (2002). *Making Special Education inclusive* New York David Fulton Publishers
- Φερεντίνος, Σ. & Κασιμάτη, Κ. (2001). *Διδακτικές πρακτικές μέσα στη σχολική τάξη: Απόψεις και στάσεις εκπαιδευτικών ως προς τη διδασκαλία των Μαθηματικών*, Ευκλείδης Γ(55), 22-36.

- Ferguson, B. & Μεγαλοκονόμου, Θ. (1988). Τόμος Β, Μέρος Α': Σύγχρονα θέματα παιδοψυχιατρικής. Αθήνα: Κατσανιώτη.
- Finucci, J., Gottfredson, L.S. & Childs, B. (1985). *A follow-up study of dyslexic boys*. *Annals of Dyslexia*, 35, 117-136
- Friend, M. & Cook, L. (2003). *Interactions: Collaboration skills for school professionals* (4th ed.). New York: Longman.
- Friend, M., Cook, L., Hurley-Chamberlain, D.A. & Shamberger, C. (2010). *Co-Teaching: An Illustration of the Complexity of Collaboration in Special Education*, *Journal of Educational and Psychological Consultation*,
- Fuchs, L.S. & Fuchs, D. (2001). *Principles for the prevention and intervention of mathematics difficulties*. *Learning Disabilities Research & Practice*, 16, 85—95.
- Zoniou-Sideri, A. & Vlachou, A. (2006). *Greek teachers' belief systems about disability and inclusive education*, *International Journal of Inclusive Education*, 10(4-5).
- Gallagher, A., Frith, U. & Snowling, M. J. (2000). *Precursors of literacy delay among children at genetic risk for dyslexia*. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 41, 203–213. Google Scholar | Crossref | Medline | ISI
- Geary, D. & Hoard M. (2001). *Numerical and arithmetical deficits in learning disabled children: Relation to dyscalculia and dyslexia*, *Aphasiology*, 15(7)
- Goldstein, K. (1948). *Language and language disturbances; aphasic symptom complexes and their significance for medicine and theory of language*. Grune & Stratton.
- Goulandris, N. (2003). *Dyslexia in different languages: Cross-linguistic comparisons*. London: Whurr Publishers. Google Scholar
- Grbich, C. & Sykes, S. (1992). *Access to Curricula in Three School Settings for Students with Severe Intellectual Disability*. *Australian Journal of Education*, 36(3), 318–327. <https://doi.org/10.1177/000494419203600307>
- Hallahan, D. & Kaufman, J. (1976). *Introduction to learning disabilities*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.

- Hammill, D.D. (1990). *On defining learning disabilities: An emerging consensus*. Journal of Learning Disabilities, 23, 74-84.
- Hammond, H. & Ingalls, L. (2003). *Teachers' attitudes towards inclusion: Survey results from elementary school teachers in three south-western rural school districts*. Rural and Special Education Quarterly, 22, 24-30.
- Head, H. (1926). *Aphasia and kindred disorders of speech*. Cambridge Univ. Press.
- Hooper, S.R., Montgomery, J.W., Swartz, C., Reed, M.S., Sandler, A.D., Levine, M.D., Watson, T.E. & Wasileski, T. (1994). *Measurement of written language expression*. In G.R. Lyon (Ed.), *Frames of reference for the assessment of learning disabilities*. New views on measurement issues (pp. 375-417). Baltimore: Brookes.
- Hsien, M.L.W. (2007). *Teacher attitudes towards preparation for inclusion: In support of a unified teacher preparation program*, Postgraduate Journal of Education Research, 8(1), 49-60.
- Κάκουρος, Ε. & Μανιαδάκη, Κ. (2006). *Ψυχοπαθολογία Παιδιών και Εφήβων*. Αθήνα: Τυπωθήτω-Δαρδανός.
- Kalyva, E., Gojkovic, D. & Tsakiris, V. (2007). *Serbian teachers' attitudes towards inclusion*, International Journal of Special Education, 22(3), 31-36.
- Kavale, K.A. & Mostert, M.P. (2004). *River of ideology, islands of evidence*, in Mitchell, D. (ed.) *Special educational needs and inclusive education: Major themes in education*, Vol. II, pp. 192-213. New York: RoutledgeFalmer
- Kenny, D.T. & Chekaluk, E. (1993). *Early Reading Performance: A Comparison of Teacher - Based and Test - Based Assessments*. Journal of Learning Disabilities, 26(4), 227-236. <https://doi.org/10.1177/002221949302600403>
- Kirk, S.A. (1962). *Educating exceptional children*. Boston: Houghton Mifflin.
- Kosc L. (1974) *Developmental Dyscalculia*, Journal of Learning Disabilities, 7, 46-59
- Koutrouba K., Vamvakari M. & Theodoropoulos, H. (2008) *SEN students' inclusion in Greece: factors influencing Greek teachers' stance*, European Journal of Special Needs Education, 23:4, 413-421, DOI: 10.1080/08856250802387422

- Kramer J. H., Knee K. & Delis D.C. (2000). *Verbal Memory Impairments in Dyslexia*, Archives of Clinical Neuropsychology, Volume 15, Issue 1, January 2000, Pages 83–93, <https://doi.org/10.1093/arclin/15.1.83>
- Krell R. & Coval M. (1979). *Learning Problems in Quadruplets*, in : The Child in his Family, Wiley & Sons, New York
- Κυπριωτάκης, Α. (2001). *Μια παιδαγωγική. Ένα σχολείο για όλα τα παιδιά*. Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα.
- Lewis, C., Hitch, G. J. & Walker, P. (1994). *The prevalence of specific arithmetic difficulties and specific reading difficulties in 9- and 10-year-old boys and girls*. Journal of Child Psychology and Psychiatry, 35,283–292.
- Λιβανίου,Ε. (2004). *Μαθησιακές δυσκολίες και προβλήματα συμπεριφοράς στην κανονική τάξη* . Αθήνα :Κέδρος
- Lifshitz, H., Glaubman, R. & Issawi, R. (2004). *Attitudes towards inclusion: The case of Israeli and Palestinian regular and special education teachers*, European Journal of Special Needs Education, 19(2), 171–190.
- Lindsay, G. (2007). *Educational psychology and the effectiveness of inclusion/mainstreaming*, British Journal of Educational Psychology, 77(1), 1-29.
- Logan, B.E. & Wimer, G. (2013). *Tracing Inclusion: Determining teacher attitudes*. Research in Higher Education Journal, 20:1-10.
- Moats, L.C. & Lyon, G.R. (1993). *Learning Disabilities in the United States: Advocacy, Science, and the Future of the Field*. Journal of Learning Disabilities, 26(5), 282–294. <https://doi.org/10.1177/002221949302600501>
- Moeller, A. & Ishii-Jordan, S. (1996). *Teacher efficacy: A model for teacher development and inclusion*. Journal of Behavioral Education. 6. 293-310. DOI:10.1007/BF02110132.
- Myklebust, H.R. (1967). *Psychology of deafness: Sensory deprivation, learning and adjustment*. New York: Grune & Stratton.

- National Advisory Committee on Handicapped Children (NACHC). (1968). *First annual report, special education for handicapped children*. Washington, DC: Department of Health, Education, and Welfare
- National Joint Committee on Learning Disabilities. (2011). *Learning Disabilities: Implications for Policy Regarding Research and Practice*. A Report by the National Joint Committee on Learning Disabilities. Ανακτήθηκε στις 20/7/2020 από http://s3.amazonaws.com/cmi-teaching-ld/assets/attachments/79/NJCLD_LDValidityPaperFINAL3.30.11.pdf
- National Joint Committee on Learning Disabilities. (1988). *Letter to NJCLD Member Organizations*.
- National Joint Committee on Learning Disabilities (NJCLD). (1990). *Fact sheet*. Ανακτήθηκε στις 20/7/2020 από http://www.ldonline.org/njcld/fact_sheet.html
- National Joint Committee on Learning Disabilities. (Ed.). (1994). *Learning disabilities: Issues on definition* (Revised). In *Collective perspectives on issues affecting learning disabilities* (pp.61-66). Austin, TX: PRO-ED.
- National Joint Committee on Learning Disabilities. (2006). *Learning disabilities and young children: Identification and intervention*. Ανακτήθηκε στις 20/7/2020 από www.ldonline.org/njcld
- Νικολόπουλος, Δ. (2007). *Αναγνωστικές δυσκολίες / Δυσλεξία: Βασικές επισημάνσεις, Διλήμματα και Εκπαιδευτική πρακτική*. Στο: Μακρή-Μπότσαρη Ε. (Επιμ.), *Θέματα Διαχείρισης Προβλημάτων Σχολικής Τάξης* (σελ. 8-27). Αθήνα: ΥΠΕΠΘ – ΠΙ.
- Norwich, B. (2000). *Inclusion in education: From concepts, Τιμής, and critique to practice*, in Daniels, H. (ed.). *Special education re-formed. Beyond rhetoric?*, pp. 5-30. London: Routledge Falmer Press.
- Olson, R., Forsberg, H., Wise, B. & Rack, J. (1994). *Measurement of word recognition, orthographic, and phonological skills*. In G.R. Lyon (Ed.), *Frames of reference for the assessment of learning disabilities: New views on measurement issues* (p. 243–277). Paul H Brookes Publishing Co.

- Παντελιάδου, Σ. & Μπότσας, Γ. (2007). *Μαθησιακές Δυσκολίες: Βασικές έννοιες και χαρακτηριστικά*. Βόλος: Γράφημα
- Παντελιάδου, Σ., Πατσιοδήμου, Α. & Μπότσας Γ. (Επιμ.) (2004). *Οι Μαθησιακές Δυσκολίες στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση* Εκδόσεις : Adaction Α.Ε.
- Παπαγεωργίου, Ι. (2015). *Θεωρία Δειγματοληψίας*. Αθήνα: Σ.Ε.Α.Β. Ανακτήθηκε από:
<https://repository.kallipos.gr/bitstream/11419/1296/1/Book-Newer.pdf> (Τελευταία προσπέλαση : 20/7/2020)
- Παπαδάτος, Γ. (2010). *Ψυχικές διαταραχές και μαθησιακές δυσκολίες παιδιών και εφήβων*. Αθήνα: GUTENBERG.
- Πολυχρόνη, Φ. (2011). *Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες*. Εκδόσεις Πεδίο
- Πόρποδας, Κ. (2002). *Η μάθηση και οι δυσκολίες της (Γνωστική προσέγγιση)*. Πάτρα: Ιδιωτική
- Πόρποδας, Κ.Δ. (2003). *Διαγνωστική Αξιολόγηση και Αντιμετώπιση των μαθησιακών δυσκολιών στο Δημοτικό Σχολείο (Ανάγνωση, Ορθογραφία, Δυσλεξία, Μαθηματικά)*. Πάτρα: Ιδιωτική
- Pumfrey, P. (1997). *Ειδική αναπτυξιακή δυσλεξία: Η προέλευση, ο εντοπισμός, η αντιμετώπιση*. Στο Τάφα (επιμ.), *Συνεκπαίδευση παιδιών με ή χωρίς προβλήματα μάθησης και συμπεριφοράς*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα
- Pumphrey, P. & Reason, R. (1991). *Specific Learning Difficulties (Dyslexia): Challenges and Responses*, Windsor: NFER-Nelson.
- Rafferty, Y. & Griffin, K.W. (2005). *Benefits and risks of reverse inclusion for preschoolers with and without disabilities: Perspectives of parents and providers*. *Journal of Early Intervention*, 27(3), 173-192. Google Scholar | SAGE Journals | ISI
- Ramaa, S. & Gowramma, I.P. (2002). *A systematic procedure for identifying and classifying children with dyscalculia among primary school children in India*. *Dyslexia*, 8, 67–85.
- Rourke, B.P. (Ed.) (1985). *Neuropsychology of learning disabilities: Essentials of subtype analysis*. The Guilford Press.

- Σακκάς, Β. (2002). *Μαθησιακές δυσκολίες και οικογένεια*. Αθήνα: Ατραπός.
- Salvesen, K.A. & Undheim, J.O. (1994). *Screening for learning disabilities With teacher rating scales*. *Journal of Learning Disabilities*, 27(1), 60–88.
- Scarborough, H. (1990). *Very Early Language Deficits in Dyslexic Children*. *Child Development*, 61(6), 1728-1743. doi:10.2307/1130834
- Schumm, J.S., Vaughn, S., Gordon, J. & Rothlein, L. (1994). *General education teachers' beliefs, skills, and practices in planning for mainstreamed students with learning disabilities*. *Teacher Education and Special Education*, 17, 22-37. Google Scholar | SAGE Journals
- Scruggs, T.E. & Mastropieri, M.A. (2004). *Teacher perceptions of mainstreaming/inclusion 1958-1995*, in Mitchell, D. (ed.) *Special educational needs and inclusive education: Major themes in education*, Vol. II, pp. 379-400. New York: RoutledgeFalmer.
- Scruggs, T.E. & Mastropieri, M.A. (1996). *Teacher Perceptions of Mainstreaming/Inclusion, 1958–1995: A Research Synthesis*. *Exceptional Children*, 63(1), 59–74.
<https://doi.org/10.1177/001440299606300106>
- Semmel M., Abernathy T., Butera G. & Lesar S. (1991). *Teacher perceptions of the Regular Education Initiative*. *Exceptional Children*, 58, 9–24.
- Shalev, R.S., Manor, O., Kerem, B., Ayali, M., Badichi, N., Friedlander, Y. & Gross-Tsur, V. (2001). *Developmental Dyscalculia Is a Familial Learning Disability*. *Journal of Learning Disabilities*, 34(1), 59–65. <https://doi.org/10.1177/002221940103400105>
- Shaywitz SE, Shaywitz BA, Fletcher JM & Escobar MD. (1990). *Prevalence of Reading Disability in Boys and Girls: Results of the Connecticut Longitudinal Study*. *JAMA*; 264(8), 998–1002. doi:10.1001/jama.1990.03450080084036
- Siegel, L.S. (2003). *Learning disabilities*. In W.M. Reynolds & G.E. Miller (Eds.), *Handbook of psychology: Educational psychology* (Vol. 7, pp. 455-486). Hoboken, NJ: John Wiley & Sons, Inc
- Snowling, M. & Stackhouse J. (1997). *Dyslexia, speech and language*. London: Whurr Publishers; 1997. p. 45-128.

- Snowling, M.J., Muter, V. & Carroll, J. (2007). *Children at family risk of dyslexia: A follow-up in early adolescence*. *Journal of Child Psychology & Psychiatry*, 48(6), 609–618.
- Σούλης, Σ. – Γ. (2002). *Παιδαγωγικής της ένταξης: Από το «σχολείο του διαχωρισμού» σε ένα «σχολείο για όλους»*, Τόμος Α΄. Αθήνα: Τυπωθήτω – Δάρδανος.
- Σούλης, Σ. – Γ. (2008). *Ένα σχολείο για όλους Από την έρευνα στην πράξη Παιδαγωγική της ένταξης*, Τόμος β΄. Αθήνα: Gutenberg
- Soodak, L., Podell, D. & Lehman, L. (1998). *Teacher, student, and school attributes as predictors of teachers' responses to inclusion*. *Journal of Special Education*, 31, 66 – 81.
- Souroulla, A.V., Panayiotou, G. & Kokkinos, C.M. (2009). The Role of the Teacher in Identifying Learning Disabilities: A Study Using the McCarney Learning Disability Evaluation Scale (LDES). *Journal of Learning Disabilities*, 42(6), 483–493. <https://doi.org/10.1177/0022219409335217>
- Stanovitch, K.E. (1994). *Romance and reality*. *The Reading Teacher*, 47, 280–291
- Stoiber, K.C., Gettinger M. & Goetz, D. (1998). *Exploring Factors Influencing Parents' and Early Childhood Practitioners' Beliefs about Inclusion*. *Early Childhood Research Quarterly* 13 (1), 107–124. doi:10.1016/s0885-2006(99)80028-3
- Swanson H.L. & Siegel L. (2001). *Elaborating on working memory and learning disabilities: A reply to commentators*. *Issues in Education: Contributions from Educational Psychology* ; 7(1), 107–129
- Tallal, P. (1980). *Auditory temporal perception, phonics, and reading disabilities in children*. *Brain and Language*, 9, 182– 198.
- Τάνταρος, Σ. (2011). *Δυσκολίες Μάθησης Αναπτυξιακές, Εκπαιδευτικές και Κλινικές Προσεγγίσεις* Συλλογικό Εκδόσεις Πεδίο
- The British Dyslexia Association. (1998). *The British Dyslexia Association Handbook*. Reading, British Dyslexia Association.
- Thomson, M.E. (1990). *Developmental dyslexia (3rd ed.)*, London: Whurr

- Τρίγκα-Μερτίκα, Ε. (2010). *Μαθησιακές Δυσκολίες – Γενικές & Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες-Δυσλεξία*. Αθήνα: Γρηγόρη
- Troia, G.A. (2006). *Writing Instruction for Students with Learning Disabilities*. In C.A. MacArthur, S. Graham, J. Fitzgerald (Eds.), *Handbook of writing research* (pp. 324-336). New York, NY, US: The Guilford Press.
- Tsakiridou, H. & Polyzopoulou, K. (2014). *Greek Teachers' Attitudes toward the Inclusion of Students with Special Educational Needs*. *American Journal of Educational Research*, vol. 2, no. 4, 208-218. doi: 10.12691/education-2-4-6.
- Τζιβνίκου Σ. (2015). *Μαθησιακές Δυσκολίες Διδακτικές Παρεμβάσεις* Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο www.kallipos.gr
- Τζουριάδου, Μ & Μαρκοβίτης, Μ. (1991). *Μαθησιακές δυσκολίες. Θεωρία και πράξη*. Θεσσαλονίκη: Προμηθεύς.
- Τζουριάδου, Μ. (1995). *Παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες: Μια ψυχοπαιδαγωγική προσέγγιση*. Θεσσαλονίκη: Προμηθεύς.
- Τζουριάδου, Μ. (2008). *Προσαρμογές αναλυτικών προγραμμάτων για μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες: Θεωρητικό πλαίσιο*. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο – ΥΠ.Ε.Π.Θ.
- UNESCO. (1994). *Διακήρυξη της Σαλαμάνκα και πλαίσιο δράσης για την Ειδική Αγωγή. Παγκόσμια διάσκεψη για την Ειδική Αγωγή*. Έκδοση της Ελληνικής Επιτροπής για την UNESCO, Αθήνα.
- United Nations: Convention on the Rights of the Child. (2001, 04 17). *The Aims of Education: CRC General comment 1*. Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights, Switzerland, Geneva.
Ανάκτηση από <http://www.unhchr.ch/tbs/doc.nsf/>
- Vellutino , F. (1987) . *Dyslexia* , Scientific American, Vol. 256,3.
- Warnock. (1982). *Warnock Report: Report of the Committee of Enquiry into the education of Handicapped children and young people*. Her Majesty's Stationery Office, London
- Watkins, A.,(ed.) (2003). *Αρχές-Κλειδιά της Ειδικής Αγωγής*. Odense, Denmark:European Agency for Development in Special Ne.eds Education.

Watkins, A., (ed.) (2007). *Η Αξιολόγηση στο πλαίσιο της Συνεκπαίδευσης: Θέματα-Κλειδιά Πολιτικής και Πρακτικής*. Odense, Denmark: European Agency for Development in Special Needs Education.

Wolf, M. & Bowers, P.G. (1999). *The double-deficit hypothesis for the developmental dyslexias*. *Journal of Educational Psychology*, 91(3), 415–438.

<https://doi.org/10.1037/0022-0663.91.3.415>

Yates, D., Moore, D. & McCabe, G. (1999). *The Practice of Statistics*. New York: Freeman.

Yuker, H.E. (1988). *The effects of contact on attitudes toward disabled persons: Some empirical generalizations*. In H. E. Yuker (Ed.), *Attitudes toward persons with disabilities* (p. 262–274). Springer Publishing Company.